

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.001.09.2020

Pan
Artur Szymbara
p.o. Okręgowy Inspektor Pracy w Łodzi
Państwowa Inspekcja Pracy
Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi
al. Kościuszki 123
90-441 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001

Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. – wykonanie planu finansowego Państwowej Inspekcji Pracy

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowa Inspekcja Pracy, Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi, al. Kościuszki 123, 90-441 Łódź.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Artur Szymbara, p.o. Okręgowy Inspektor Pracy, od 2 grudnia 2019 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Aleksandra Kępniak, p.o. Zastępcy Okręgowego Inspektora Pracy, od 24 września 2019 r. do 1 grudnia 2019 r. Krzysztof Sudol, p.o. Okręgowy Inspektor Pracy, od 1 czerwca 2019 r. do 23 września 2019 r. Andrzej Świdorski, Okręgowy Inspektor Pracy, od 1 czerwca 2007 r. do 31 maja 2019 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.
Kontroler	Ewa Tworkowska, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/237/2019 z dnia 31 grudnia 2019 r. (akta kontroli str. 1-8)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2019 r. Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi (dalej: Inspektorat lub OIP), pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów była w szczególności analiza: <ul style="list-style-type: none">– wykonania planu dochodów,– stanu należności pozostałych do zapłaty,– realizacji wydatków budżetu państwa,– wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,– wybranego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,– stanu zobowiązań,– prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań– stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</i>

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie planu finansowego Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi w 2019 r.
Uzasadnienie oceny ogólnej	W toku prowadzonych działań kontrolnych we wszystkich obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie wykryto nieprawidłowości. Ponoszone w 2019 r. przez Inspektorat wydatki zrealizowane zostały w sposób celowy i gospodarny, w granicach kwot określonych w planie finansowym. Składane przez Inspektorat sprawozdania za 2019 r. przekazano terminowo, a prezentowane w nich dane wynikały z prowadzonej w Inspektoracie ewidencji księgowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Dochody budżetowe
Opis stanu faktycznego	<p>Zgodnie z założeniami przyjętymi w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r., badanie dochodów budżetowych Inspektoratu zostało ograniczone do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznych sprawozdaniach budżetowych z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27) z wynikami roku poprzedniego.</p> <p>Zrealizowane przez Inspektorat dochody w 2019 r. wyniosły 148 tys. zł, co stanowiło 221% kwoty planowanej (67 tys. zł), i były wyższe o 54,7 tys. zł od wykonania dochodów w 2018 r. (93,3 tys. zł). Powodem wzrostu była większa wartość wyegzekwowanych kar i grzywien nakładanych przez OIP oraz uzyskany zwrot kosztów aplikacji inspektorskiej (38,2 tys. zł), należnej Inspektoratowi po rozwiązaniu umowy o pracę przez szkolonego pracownika.</p> <p>Głównym źródłem dochodów w 2019 r. były wpływy z tytułu grzywien i kar pieniężnych od osób fizycznych (62,4 tys. zł) oraz od osób prawnych (42 tys. zł). (akta kontroli str. 12-25, 200, 244-245, 337)</p> <p>Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2019 r. wyniosły 496,3 tys. zł i były o 13,3% wyższe niż na koniec 2018 r. (438,1 tys. zł). W 98,7% dotyczyły one kar, grzywien i mandatów nałożonych przez inspektorów OIP.</p> <p>Zaległości netto, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., wyniosły 482 tys. zł i były wyższe od wykazanych w sprawozdaniu Rb-27 za 2018 r. o 10,1% (437,8 tys. zł). Powodem wzrostu zaległości względem 2018 r. była niska ściągальność należności przez organy egzekucyjne, tj. urzędy skarbowe oraz komorników. Najwyższe kwoty zaległości dotyczyły wpływów z grzywien i kar pieniężnych od osób prawnych (365,7 tys. zł) oraz od osób fizycznych (111,4 tys. zł). (akta kontroli str.22, 243-257, 309, 311-312)</p>
OBSZAR	2. Wydatki
Opis stanu faktycznego	2.1 Wydatki budżetu państwa
	<p>Wydatki budżetowe Inspektoratu na 2019 r. zostały zaplanowane w wysokości 17 809 tys. zł i zwiększone w trakcie roku o 1 789,3 tys. zł. Wykonanie wydatków w kwocie 19 594,6 tys. zł stanowiło 100% planu po zmianach (19 598,3 tys. zł) oraz 105,6% wykonania wydatków w 2018 r. (18 562,9 tys. zł).</p>

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

(akta kontroli str. 10-11, 26-47, 200, 271-278)

Inspektorat nie realizował w 2019 r. wydatków ze środków pochodzących z rezerwy ogólnej bądź rezerw celowych. W 2019 r. nie wystąpiły przypadki blokowania wydatków OIP w trybie art. 177 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴.

(akta kontroli str. 46, 49, 173)

Inspektorat nie ponosił w 2019 r. wydatków z budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 49)

W kontrolowanym okresie dominującą grupę wydatków (98,9% wydatków ogółem) stanowiły wydatki bieżące jednostek budżetowych, które wyniosły 19 383,6 tys. zł. Inspektorat nie planował i nie realizował wydatków majątkowych. Struktura wydatków według grup ekonomicznych nie uległa istotnym zmianom w porównaniu do roku 2018.

(akta kontroli str. 50-51)

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-70⁵ o zatrudnieniu i wynagrodzeniach wydatki na wynagrodzenia wyniosły 14 526,1 tys. zł (100% planu po zmianach) i w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się o 823,5 tys. zł (tj. 6,7%), głównie z uwagi na podwyżki wynagrodzeń oraz wypłatę nagród jubileuszowych większej liczbie uprawnionych pracowników. Limit wydatków przewidzianych w planie finansowym Inspektoratu na rok 2019 na wynagrodzenia nie został przekroczony. Według Rb-70 przeciętne zatrudnienie na koniec 2019 r. wyniosło 152 etaty i w porównaniu do roku 2018 było wyższe o 2 etaty. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego wzrosło względem 2018 r. o 331 zł (z 7 616 zł do 7 947 zł).

(akta kontroli str. 50, 52-61, 309, 312-313)

Inspektorat nie zatrudniał w 2019 r. osób na podstawie umów cywilno-prawnych na okres dłuższy niż sześć miesięcy, a zawarte w ciągu roku dwie umowy zlecenia miały charakter usług jednorazowych, w łącznej wysokości wynagrodzenia 1,2 tys. zł brutto.

(akta kontroli str. 62-67)

Zobowiązania Inspektoratu na koniec 2019 roku wyniosły 1 229,8 tys. zł i w odniesieniu do 2018 r. były wyższe o 64,7 tys. zł, tj. o 5,6%. Zobowiązania dotyczyły głównie dodatkowych wynagrodzeń rocznych wraz z pochodnymi (1 137,5 tys. zł). Na koniec 2019 r. zobowiązania wymagalne nie wystąpiły. Nie odnotowano także przypadków nieterminowych płatności powodujących konieczność zapłaty odsetek.

(akta kontroli str. 47-48, 68, 200-202, 269)

W kontrolowanym okresie w Inspektoracie nie wystąpiły wydatki niewygasające z upływem roku budżetowego, które należało wykorzystać w 2019 r. bądź przenieść do wykorzystania na rok 2020.

(akta kontroli str. 47-48, 270-272)

Szczegółowym badaniem pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności objęto 41 wydatków o łącznej wartości 935,7 tys. zł (co stanowiło 4,8% wydatków wykonanych w 2019 r.). Próbę do badania dobrano metodą monetarną⁶ z pozapłacowych wydatków budżetu państwa.

Analiza powyższej próby wykazała, że wydatków dokonano w granicach kwot określonych w planie finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki, w sposób oszczędny oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i uregulowaniami wewnętrznymi.

(akta kontroli str. 69-88, 126-171, 309-310, 314-318)

⁴ Dz.U. z 2019 r. poz. 869, ze zm., dalej: ufp.

⁵ Okres sprawozdawczy: IV kwartał 2019 r.

⁶ Metoda uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji.

W 2019 r. w Inspektoracie przeprowadzono jedno postępowanie w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷. Zamówienie to będzie skutkowało wydatkami w 2020 r.

Z uwagi na powyższe badaniem objęto jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzone z wyłączeniem stosowania procedur określonych w Pzp, wybrane w sposób losowy z wytypowanej próby 41 wydatków. Zadanie to dotyczyło zakupu i montażu pięciu klimatyzatorów dla siedziby oddziału Inspektoratu w Kutnie za kwotę 23 tys. zł. Postępowanie przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami wewnętrznymi Inspektoratu oraz zawartą umową.

(akta kontroli str. 126-171)

W okresie 30 dni od zatwierdzenia planu finansowego (tj. od 15 lutego 2019 r.) Inspektorat nie przewidywał udzielania w 2019 r. zamówień, do których zastosowanie miały przepisy ustawy Pzp. Nie był także zobligowany do sporządzenia oraz upublicznienia planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych (o którym mowa w art. 13a Pzp), w sytuacji gdy taka konieczność pojawiła się w trakcie roku⁸.

(akta kontroli str. 89-125)

Inspektorat wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 98 ust. 1 i 2 Pzp, terminowo sporządzając i przekazując Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach: w dniu 1 marca 2019 r. - za rok 2018 oraz w dniu 29 lutego 2020 r. - za rok 2019.

(akta kontroli str. 172, 338-341)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie przez Inspektorat środków pochodzących z budżetu państwa w 2019 r. Wydatki dokonywane były w sposób celowy i gospodarny, w kwotach nieprzekraczających wartości przyjętych do planu finansowego. Terminowo wywiązywano się z płatności zobowiązań. Inspektorat prawidłowo realizował obowiązki wynikające z faktu udzielania zamówień publicznych.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez Inspektorat rocznych sprawozdań za 2019 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz

sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo oraz prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane

⁷ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843, dalej: Pzp.

⁸ <https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow/pytania-i-odpowiedzi-dotyczące-nowelizacji-ustawy-prawo-zamowien-publicznych-2/przygotowanie-przez-zamawiających-planu-postepowan-o-udzielenie-zamowien>, data dostępu: 7 stycznia 2020 r.

w sprawozdaniach jednostkowych Inspektoratu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Na poziomie Inspektoratu nie zidentyfikowano ryzyk finansowych w obszarze sprawozdawczości bądź prowadzenia ksiąg rachunkowych, wymagających niwelowania w sposób inny, niż zapewnienie adekwatnego zatrudnienia w stosunku do realizowanych zadań.

(akta kontroli str. 173-305, 309, 313-314, 320 pliki od 84 do 86)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Czynności w tym obszarze dokonywane były terminowo i rzetelnie. Przegląd analityczny ksiąg potwierdził, że wszystkie wymagane wartości zostały prawidłowo przeniesione do sprawozdawczości.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 5 marca 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Kontroler:
Ewa Tworkowska
inspektor k.p.

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

Podpis

Podpis